

Revisionsrapport

*Granskning av intern
kontroll i administrativa
system och rutiner –*

Kollektivtrafiknämnden

Region Västmanland

Sofia Nylund
Morteza Ashouri

Februari 2018

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfråga.....	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Avgränsning.....	3
1.5. Metod.....	3
2. Nya granskningsområden	4
2.1. Intäktsprocessen	4
2.1.1. Bedömning.....	5
2.2. Leverantörsregister-/utbetalningar	6
2.2.1. Iakttagelser	6
2.2.2. Bedömning.....	6

Sammanfattning

På uppdrag av landstingets revisorer har PwC sedan 2001 granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. I granskningen 2017 har Kollektivtrafiknämnden för första gången inkluderats i granskningen. Syftet med granskningen är att ge svar på om Kollektivtrafiknämnden har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas.

Årets granskning har omfattat följande områden: kundfaktureringsprocessen (intäktsprocessen) och leverantörsregister/-utbetalningar. Eftersom det är första året som granskningen omfattar Kollektivtrafiknämnden finns inga tidigare noterade brister att följa upp.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Kollektivtrafiknämnden i allt väsentligt har en tillräcklig internkontroll inom granskade områden. Följande iakttagelser har gjorts:

- Avseende kundfaktureringsprocessen bedöms det finnas tydliga rutiner och kontroller som säkerställer att alla externa intäkter faktureras, dock finns det luckor i de dokumenterade rutinbeskrivningarna som behöver åtgärdas. Enligt uppgift kommer uppdatering att ske under 2018.
- Avseende hantering av leverantörsregister/-utbetalningar noterades inga avvikelser avseende utbetalningar till t.ex. bluffföretag.
- Enligt regionens inköpsriktlinjer ska beställningar göras från avtalat sortiment hos avtalade leverantörer och att regionens beställningssystem/e-handel ska användas i så stor utsträckning som möjligt. Däremot visar vår analys, som omfattar hela regionen, att det finns ett stort antal leverantörer som endast haft en transaktion under året, samt ett stort antal leverantörer där inköp gjorts under 10 000 kr. Detta skulle kunna vara en indikation på att det görs många småinköp och att inköpsriktlinjerna inte följs fullt ut.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

På uppdrag av landstingets revisorer har PwC sedan 2001 granskat den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. I granskningen 2017 har Kollektivtrafiknämnden för första gången inkluderats i granskningen. Syftet med granskningen är att ge svar på om Kollektivtrafiknämnden har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att ge svar på om Kollektivtrafiknämnden har en tillräcklig intern kontroll. Tillförlitligheten och säkerheten i några administrativa rutiner skall bedömas. Kontrollmålen, som formulerats för varje granskningsområde, och bedömningarna av dessa möjliggör att den övergripande revisionsfrågan kan besvaras.

1.3. Revisionskriterier

Revisionskriterier är lagar, föreskrifter, regelverk samt interna riktlinjer och rutiner, vilka utgör underlag till bedömningarna som uttrycks i de kontrollmål som är specifika för varje område som granskas.

1.4. Avgränsning

Årets granskning har omfattar följande områden:

- Intäktsprocessen
- Leverantörsregister/-utbetalningar

Eftersom det är första året som granskningen omfattar Kollektivtrafiknämnden finns inga tidigare noterade brister att följa upp.

1.5. Metod

Granskningen sker årligen. Några områden har valts ut för granskning. Utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv har för respektive område formulerats ett antal kontrollmål/revisionsfrågor. För dessa görs en bedömning av dels befintliga regler och rutiner, dels förvaltningens egna kontrollaktiviteter. Bedömningen sker utifrån genomgång av dokument och intervjuer. I vissa fall görs även en verifiering av rutinen med hjälp av stickprov.

2. *Nya granskningsområden*

2.1. *Intäktsprocessen*

Granskning har inletts med en kartläggning av nämndens intäktsflöden. Följande intäktsflöden har identifierats:

- Kortterminaler på bussarna - köp via kortterminal på bussarna
- APP-biljetter - biljettköp via appen kan antingen ske via faktura eller via kortköp
- Ombud - idag finns 26 fasta försäljningsställen runt om i länet.
- Kundcenter - kundcenter är uppdelat på två separata butiker, Centralstationen och Busspunkten på Munkgatan.
- Biljettautomater - i dag finns det 12 st biljettautomater med endast myntbetalning. (De flesta togs ur bruk i juni 2016).
- Mina sidor - på Mina Sidor (www.vl.se) kan man köpa sina biljetter och kort dels med kortbetalning och dels via direktbank
- Värdekuponger - värdekupongförsäljning sker idag genom ett 70-tal ombud
- Trafikintäkter, ej biljettsystem - asyl- och Integrationshälsan köper förköpshäften via ombudskoordinatoren
- Skolkortsintäkter - skolelever ansöker om skolkort via vl.se.
- Egenavgift och sjukresor
- Kontoresor - resor som sker mellan vårdinrättningar samt permissionsresor.
- Försäljning av transporttjänster - utöver ramen kan ytterligare trafik beställas av kommunerna
- Hyresintäkter - VL faktureras tertialvis för nyttjande av del av Busspunktens lokal (chaufförernas uppehållsrum).
- Försäljning av administrativa tjänster - försäljning av konsultkostnader till Region Örebro. Försäljning av tjänster för planering av skolskjutsar. Ombud för försäljning av SJ-biljetter samt information och service till SJ's kunder via Resecenter.
- Försäljning av tekniska tjänster - fakturering av kommunikationskostnad till taxibolagen.
- Övrig försäljning administrativa tjänster - provisionsintäkter från SJ, Movingo, Swebus, UL, Nettbus, SL för ombuds försäljning.
- Övriga försäljning - ersättning för reklamplats på väderskydd från Clear Channel enligt avtal mellan Clear Channel och Västerås stad. Försäljning av reklamplatser på bussarna.
- Övriga bidrag - berörda kommuner faktureras varje månad för särskild kollektivtrafik (färdtjänst, skolskjutsar, omsorg) utifrån beslutad ram. Årsvis reglering utifrån utfall. Vidare faktureras berörda kommuner varje månad för den allmänna kollektivtrafiken (driftbidrag). Fakturering sker månadsvis utifrån beslutad ram. Den allmänna kollektivtrafiken slutregleras inte.

Iakttagelser	Bedömning
Det finns dokumenterade anvisningar och rutiner avseende hanteringen	
Inom ramen för granskningen har vi tagit del av följande dokument: – Dokumentet intäktsredovisning och avstämning – kollektivtrafiksförvaltningen. Sammanställning av samtliga intäktsflöden och hur dessa avstäms. Dock har det tillkommit nya konton, vilket inte har uppdaterats ännu. Enligt uppgifter från förvaltningen ska dokumentet uppdateras under 2018. – Dokumentet Månads- och delårsbokslut arbetsgång. Rutinbeskrivning över månads- och delårsbokslut. Dock saknas det rutinbeskrivning över den särskilda kollektivtrafiken (sjukresor, färdtjänst) i dokumentet. Enligt uppgifter från förvaltningen ska dokumentet uppdateras under 2018.	Ej helt godkänt
Det finns kontroller som säkerställer att alla utförda tjänster faktureras	
Efter varje månadsskifte görs en avstämning av bokförda intäkter mot försäljningsrapporter ur Ridango för hela månaden. För appen tas fram försäljningsstatistik för hela månaden. Här görs också en fördelning av intäkterna per produktslag. Det görs även en uppföljning av intäkterna gentemot intäkterna för motsvarande period föregående år.	Godkänt
Hanteringen säkerställer en korrekt redovisning	
Inför varje månads- och delårsbokslut sker genomgång av bokförda intäkter den första vardagen på den nya månaden, för att få med alla intäkter t.o.m. den sista varje månad.	Godkänt

2.1.1. Bedömning

Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen avseende egna utlägg delvis är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- Avseende kundfakturerings bedöms det finnas tydliga rutiner och kontroller som säkerställer att alla externa intäkter faktureras, dock finns det luckor i de dokumenterade rutinbeskrivningarna som behöver åtgärdas.

För att ytterligare förbättra den interna kontrollen och därmed tillförlitligheten och säkerheten i de enskilda systemen/rutinerna rekommenderar vi att följande åtgärd vidtas:

- Säkerställ att de dokumenterade rutinbeskrivningarna är fullständiga och aktuella. Enligt uppgift från förvaltningen i samband med granskningen kommer uppdatering att ske under 2018.

2.2. Leverantörsregister-/utbetalningar

Inom ramen för granskningen har det genomförts en kontroll av regionens hantering av leverantörsregister-/utbetalningar. Region Västmanland har, per granskningstillfället, 26652 leverantörer i sitt leverantörsregister. Under perioden 2017-01-01 till 2017-10-31 har regionen gjort inköp från 4 608 leverantörer. Sammanlagt rör det sig om 187 121 transaktioner till ett värde av ca 4,6 miljarder.

2.2.1. Iakttagelser

Regionens leverantörsregister är fullständigt och aktuellt.	
Leverantörsregistret hanteras centralt i regionen och således görs ingen bedömning av hanteringen i denna rapport.	E/T
Det finns rutiner för löpande seriositetskontroll av leverantörer	
Kontrollerna hanteras centralt i regionen och således görs ingen bedömning av hanteringen i denna rapport.	E/T
Det görs inga utbetalningar till oseriösa leverantörer	
Vi har kontrollerat utdrag från Inyett över alla utbetalningar för granskningsperioden och kan konstatera att nämnden inte gjort köp från något bluffföretag.	Godkänd
Identifiering av leverantörer med få transaktioner	
Enligt regionens inköpsriktlinjer ska beställningar göras från avtalat sortiment hos avtalade leverantörer. Regionens beställningssystem/e-handel ska användas i så stor utsträckning som möjligt. <i>Verifiering</i> Av de leverantörer som utbetalning gjorts under granskningsperioden understiger det totala beloppet 10 000 kr för 1631 leverantörer, vilket motsvarar ca 35 % av anlitade leverantörer. Vidare noteras att det endast förekommit en (1) transaktion med 1 015 av dessa leverantörer. Detta skulle kunna vara en indikation på att det förekommer många småinköp.	

2.2.2. Bedömning

I genomförd granskning har vi inte noterat några avvikelser avseende utbetalningar till t.ex. bluffföretag. Däremot visar vår analys, som omfattar hela regionen, att det finns ett stort antal leverantörer som endast haft en transaktion under året, samt ett stort antal leverantörer där inköp gjorts under 10 000 kr. Detta skulle kunna vara en indikation på att det görs många småinköp och att inköpsriktlinjerna inte fullt ut följs.

2018-03-02

Tobias Bjöörn

Uppdragsledare

Sofia Nylund

Projektledare